

Lễ Cầu An trên các đền tháp *Yuer yang ngaok bimong* ဘွေ ယာဂေါက် ဟိမ္မာဖုံ

Nghi lễ cầu an trên là một nghi lễ có tính cách quy mô và được tổng hợp với 5 nghi lễ gồm :

1. Nghi lễ thánh tẩy *balih* ဟိမ္မာ ,
2. Nghi lễ cầu an *bac agal praon* ဟိမ္မာ နွာဂေါက် ဟိမ္မာ ,
3. Nghi lễ tế thần lửa *cuh yang apuei* ဟိမ္မာ ဘွေ ယာဂေါက် ,
4. Nghi lễ cúng trình thần yang *thrua yang* ဟိမ္မာ ဘွေ ,
5. Nghi lễ dâng cúng vật lễ *palieng yang* ဟိမ္မာ ဘွေ ,

Với nghi lễ trên để cúng tế thần yang đền tháp và các thần yang khác, không ngoài mục đích trả lễ cho thần yang hàng năm để cầu xin mưa thuận gió hòa, mùa màng tươi tốt bội thu , muôn sinh vật sinh sôi và con người mạnh khỏe hạnh phúc.

Về tổ chức thì do cộng đồng các thôn làng thuộc khu vực đền tháp cùng đóng góp tiền của và công sức để tổ chức thực hiện . Nghi lễ có định kỳ 1 năm vào đầu tháng 4 Chăm lịch, trong thời gian 2 ngày 1 đêm, vào các buổi chiều ngày chủ nhật , buổi tối ngày chủ nhật và buổi sáng ngày thứ hai với các nghi lễ sau :

- Vào buổi chiều ngày chủ nhật n ghi lễ thánh tẩy *balih* ဟိမ္မာ đền tháp và nghi lễ là cúng trình thần yang *thrua yang* ဟိမ္မာ trong cửa tháp.

- Vào đêm ngày chủ nhật c ùng song hành hai nghi lễ cúng mời thần yang *thrua yang* ဟိမ္မာ trong cửa tháp và nghi lễ cầu an *bac agal praong* ဟိမ္မာ နွာဂေါက် ဟိမ္မာ ở ngoài cửa tháp.

- Vào sáng sớm ngày thứ hai nghi lễ tế thần lửa *cuh yang apuei* ဟိမ္မာ ဘွေ ယာဂေါက် trong tháp lửa.

- Cũng vào sáng thứ hai sau khi nghi lễ tế thần lửa *cuh yang apuei* ဟိမ္မာ ဘွေ ယာဂေါက် xong là nghi lễ dâng cúng vật lễ *palieng yang* ဟိမ္မာ ဘွေ ,

Về địa điểm hành lễ thì trên các đền tháp của 3 khu vực, nghi lễ do chức sắc Cả sư *po Adhia* ဟိမ္မာ နွာဂေါက် chủ trì đền tháp chủ lễ và cách thành phần chức sắc chức việc đồng hành lễ gồm : Chức sắc *ong kadhar* ဟိမ္မာ နွာဂေါက် thầy kéo đàn nhị *rabep* ဟိမ္မာ , chức sắc bà bóng *muk pajuw* ဟိမ္မာ နွာဂေါက် , chức sắc ông từ *ong camanei* và chức sắc thầy *basaih*.

Về thú vật và gia cầm trong các nghi lễ thì có 2 con dê và 5 con gà gồm :

- 1 con dê cho nghi lễ tế thần lửa *cuh yang apuei* ဟိမ္မာ ဘွေ ယာဂေါက် ,
- 1 con dê cho nghi lễ dâng vật lễ *palieng yang* ဟိမ္မာ ဘွေ ,

- 3 con gà cho nghi lễ thánh tẩy *balih* ប្រសិទ្ធ ,

- 2 con gà cho nghi lễ cúng yang *thrua yang* ថ្មី យ៉ាង . Với các món ăn trong nghi lễ thì có : Cơm *lisei* លីសៃ - Thịt dê *рилаow pabaiy* រីល៉ោ ប៉ាប៉ាយ - Thịt gà *рилаow manuk* រីល៉ោ ម៉ាណុក - Nước súp dê *aia tanut pabaiy* ឆ្មាំ តាណូត ប៉ាប៉ាយ - Rau ghém *giaim* គ្រៃម - Canh gà *aia habai manuk* ឆ្មាំ អាហៃ ម៉ាណុក - Mắm chám *masin* ម៉ាសិន - Nhúm muối hạt *sara* សារ៉ា . Với các vật lễ khác thì có nước trà *aia caiy* ឆ្មាំ គៃយ៉ា , quả trứng gà *baoh manuk* ហៃ ម៉ាណុក , trầu cau *hala panang* ហ្លា ប៉ាណាង và rượu *alak* ឆ្មាំ ឆ្មាំ .

Về các loại bánh trái thì có: - Bánh tét cặp *pei nung binah* ប៉ៃ ឆ្មាំ ប៊ីណា - Bánh bột gạo hấp *hakul* ហាក់ ឆ្មាំ - Hạt nổ *kamang* កាម៉ាង - Chuối *patei* ប៉ាតៃ - Quả dừa *baoh li-u* ហៃ លី-ô - Chè xôi *bu ndiép* ប៊ូ ណិép ,

Còn về vật tổ, nhạc cụ và ca vũ thì có : Vật tổ *baganrac* ប៉ាហ្គាន រ៉ា - của tăng lữ *pasaih* ប៉ាសៃ , cây đàn nhị *rabep* រ៉ាប៉េ , cái tù và *seng* ឆ្មាំ វ៉ា - vật thổi bằng ốc biển. Về ca vũ thì có các bài kinh của tăng lữ *pasaih* ប៉ាសៃ , các bài hát công ơn sự nghiệp thần yang của *ong kadhar* ឆ្មាំ កាដា វ៉ា và lời cúng bái khẩn vái thần yang của chức sắc bà bóng *muk pajuw* មុក ប៉ា-juw . Với các vật dụng thiết.

Quảng Văn Đại